

Ease of Doing Business अंतर्गत
परवाने/ परवानग्या, कर भरणा
ऑनलाईन पध्दतीने करण्यासाठी
कार्यपद्धती / मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- १४ ऑगस्ट, २०१९

वाचा : १. शासन निर्णय, नगरविकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण- २०१५/प्र.क्र.१८९/नवि- १४,
दिनांक २३/०६/२०१५.

२. शासन निर्णय, नगरविकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०,
दिनांक २२/०८/२०१६.

३. शासन निर्णय, नगरविकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि- २० ,
दिनांक ०४/०९/२०१७.

४. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक मातंस/जेव्ही-टिसीएस
/प्र.क्र.२०/३९ दिनांक १६/०९/२००८.

५. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांचे पत्र क्र. नपप्रसं/ई-
गव्हर्नन्स/EoDB/GR/२०१९/कक्ष-८/१९६१, दिनांक १०.०६.२०१९ व क्र. २३८४,
दिनांक ०५.०७.२०१९

प्रस्तावना :-

Ease of Doing Business अंतर्गत नागरिकांना/उद्योजकांना विविध परवाने तसेच परवानग्या मिळण्याची सुविधा ऑनलाईन पध्दतीने निश्चित कालमर्यादेत, प्रत्यक्ष कार्यालयात न जाता उपलब्ध करून देण्याकरिता राज्य सरकारने अनेक सुधारणा केल्या आहेत. या व्यतीरिक्त व्यवसाय सुधार कृती आराखडा Business Reforms Action Plan - २०१९ (BRAP) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे सुधारणा नगर विकास विभागाने हाती घेतल्या आहेत.

नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाने मालमत्ता कर, पाणी कर, ऑनलाईन पध्दतीने भरणे, मालमत्ता कराचे स्वयंगणना करणे यासाठी www.mahaulbservices.online हे वेबपोर्टल विकसित केले असून नविन नळ जोडणी व व्यापार परवाना प्राप्त करण्यासाठी सेवा या राज्याच्या “आपले सरकार” पोर्टलवर उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. तसेच ज्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थानी आधीपासूनच उपरोक्त सेवा प्रदान करीत असलेले IT Platform उपलब्ध आहेत, ते त्यांचा वापर करून Business Reforms Action Plan (BRAP) सुचनांचे पालन करून सेवा पुरवतील या सर्व मुद्द्यांच्या प्रभावी अंमलबजावणीकरिता मार्गदर्शक तत्वे / सूचना निर्गमित करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

उपरोक्त सेवा प्रदान करण्याच्या कार्यपद्धती संदर्भात नगर विकास विभागाद्वारे मालमत्ता कर आणि पाणी शुल्कांचे ऑनलाईन देयक व नळ जोडणी आणि व्यापारी परवाने या सेवा ऑनलाईन उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात खालील सूचना देण्यात येत आहेत.

- १) मालमत्ता कराचे देयक, पाणी शुल्काचे देयक आणि मालमत्ता कराची स्वयंगणना करण्याची सुविधा www.mahaulbservices.online या वेबसाईट वर ऑनलाईन उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. तसेच ज्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थामध्ये त्यांचे आधीचे IT Platform उपलब्ध आहेत त्यांना त्या सुविधा पुरविण्यासाठी पूर्ववत / पुर्वप्रमाणेच ऑनलाईन चालू ठेवता येतील.
- २) www.aaplesarkar.mahaonline.gov.in या “आपले सरकार” संकेत स्थळावर १४ नळ जोडणी संबंधित आणि १० व्यापारी परवाने संबंधित सेवा ऑनलाईन उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत.
- ३) मालमत्ता कर / पाणी शुल्काची देय रक्कम मालमत्ता क्रमांक किंवा ग्राहक क्रमांक किंवा नाव प्रविष्ट केल्यानंतर पाहण्यासाठी सुविधा व देयक ऑनलाईन पद्धतीने भरण्यासाठी ऑनलाईन पेमेंट गेटवे (Payment Gateway) सुविधा वरील संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. अर्ज करण्यापासून ते अंतिम प्रमाणपत्र ऑनलाईन उपलब्ध होईपर्यंत अर्जदारास कोणत्याही नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या कार्यालयात अथवा इतर कुठेही प्रत्यक्ष उपस्थित राहण्याची गरज राहणार नाही.
- ४) पोर्टलवर सेवा शुल्क आणि करांचे दर नियमितपणे अद्ययावत केले जातात याची खात्री करण्याची जबाबदारी नगरपरिषद/नगरपंचायत मुख्याधिकारी आणि महानगरपालिकेतील उपायुक्तांकडे सोपविण्यात येत आहे.
- ५) नळ जोडणी संबंधित १४ आणि व्यवसाय परवाना संबंधित १० सेवा, या सेवा महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम २०१५ अंतर्गत येत असलेल्या सेवांमध्ये समावेश असल्याने या अधिनियमाप्रमाणे ठरविलेली कालमर्यादा ही या सेवा देण्यासाठी विभागांस लागू असून ती बंधनकारक आहे. संबंधित अधिकारी यांनी या कालमर्यादेचे काटेकोरपणे पालन होईल याची दक्षता घ्यावी.
- ६) सदर सेवा विहित कालमर्यादेत, अचूकपणे नागरीकांना उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, नगरपंचायती व आयुक्त, महानगरपालिका यांची राहिल.

- ७) आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांनी या ऑनलाईन सेवांच्या वापराबाबत आढावा घ्यावा आणि नगर विकास विभागास मासिक अहवाल सादर करावा.
- ८) वरील सेवाकरीताचे सर्व संगणकीय प्रणालीतील सेवांसाठी ऑनलाईन पेमेंट, गेटवे प्रणाली, त्याचे लेखे ठेवणे, लेख्यांचा ताळमेळ व व्यवस्थापन माहिती प्रणाली आणि त्यांचा नियमित आढावा याबाबत देखरेख आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, यांनी करावे व यासंदर्भात आवश्यक सविस्तर सूचना त्यांनी निर्गमित कराव्यात.
- ९) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०१९०८१४१६००४४५६२५ असा आहे. शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शंकर त्र्यं. जाधव)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

प्रत,

१. मा. विरोधी पक्षनेते, दोन्ही सभागृह, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
२. सर्व सन्माननीय विधानसभा/ विधानपरिषद व संसद सदस्य
३. मा. राज्यपाल महोदय यांचे सचिव
४. मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव
५. सर्व मा. मंत्री/ राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
६. मा. राज्य निवडणूक आयोग यांचे कार्यालय
७. मा. मुख्य सचिव यांचे वरीष्ठ स्वीय सहायक
८. मा. लोकआयुक्त व उप लोकआयुक्त यांचे कार्यालय
९. मुख्यमंत्री महोदय यांचे जनसंपर्क अधिकारी
१०. मा. आयुक्त, राज्य मुख्य सेवा हक्क, निर्मळ इमारत, दुसरा मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई,
११. राज्यातील सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त
१२. आयुक्त तथा संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरली, मुंबई.
१३. राज्यातील संबंधित नगरपरिषदा / नगरपंचायती यांचे मुख्याधिकारी
१४. नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासन
१५. निवडनस्ती.